

Svensk författningssamling

Lag om ändring i fängelselagen (2010:610)

SFS 2026:927

Publicerad
den 4 juni 2026

Utfärdad den 4 juni 2026

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om fängelselagen (2010:610)
dels att 11 kap. 12 § ska upphöra att gälla,
dels att rubrikerna närmast före 11 kap. 1–6 §§ ska utgå,
dels att 1 kap. 1, 2, 7 och 8 §§, 10 kap. 1, 2 och 5 §§, 11 kap. 1–11 §§,
13 kap. 3 och 5 §§ och rubriken till 11 kap. ska ha följande lydelse.

1 kap.

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om verkställighet av fängelse i kriminalvårdsanstalt. Bestämmelserna avser

- placering (2 kap.),
- sysselsättning och ersättning (3 kap.),
- fritid (4 kap.),
- personliga tillhörigheter (5 kap.),
- vistelse i gemensamhet och avskildhet (6 kap.),
- besök och andra kontakter (7 kap.),
- särskilda kontroll- och tvångsåtgärder (8 kap.),
- hälso- och sjukvård (9 kap.),
- permission och annan tillfällig vistelse utanför anstalt (10 kap.),
- frigivningsförberedande åtgärder (11 kap.),
- varning och uppskjuten villkorlig frigivning (12 kap.),
- avbrott i verkställigheten (12 a kap.), och
- beslut och överklagande m.m. (13–15 kap.).

2 §² Den som är intagen i anstalt får under verkställigheten vistas utanför anstalten i enlighet med vad som föreskrivs i denna lag. En intagen får under verkställigheten även vistas utanför anstalten om det sker med stöd av bestämmelser i annan lag om tillfälligt överförande av frihetsberövade personer till en annan stat.

Som vistelse utanför anstalt anses inte att en intagen, genom Kriminalvårdens försorg, transporteras utanför en anstalt med anledning av att ett beslut enligt lagen ska verkställas.

Vid avtjänande av en del av fängelsestraffet genom en frigivningsförberedande åtgärd som innebär att den intagne enligt 11 kap. 1 § har sin dygnsvila utanför anstalt gäller inte 2–10 kap.

¹ Prop. 2025/26:181, bet. 2025/26:JuU38, rskr. 2025/26:314.

² Senaste lydelse 2018:1259.

7 § För en intagen som avtjänar fängelse i lägst fyra år ska det, om det inte är uppenbart obehövt, beslutas om de särskilda villkor som av säkerhets-skäl är nödvändiga när det gäller

1. placering i anstalt,
2. vistelse utanför anstalt enligt 10 kap. 1 och 2 §§, och
3. frigivningsförberedande åtgärder enligt 11 kap. 1 §.

Om det finns särskilda skäl ska villkor enligt första stycket också beslutas för en intagen som har dömts till fängelse i lägst två år.

8 § Prövning av vilka särskilda villkor som ska gälla för verkställigheten enligt 7 § ska ske så snart verkställigheten påbörjas eller annars när det finns behov av det. Villkoren ska omprövas när det finns anledning till det.

Ett beslut om placering, permission, särskild permission eller frigivningsförberedande åtgärder får inte meddelas i strid med de särskilda villkoren.

10 kap.

1 §³ För att underlätta den intagnes anpassning i samhället får han eller hon beviljas tillstånd att vistas utanför anstalt för viss kort tid (permission) om

1. minst en fjärdedel av strafftiden, dock minst två månader, har avtjänats, och
2. det inte finns en påtaglig risk för att den intagne kommer att begå brott, undandra sig straffets fullgörande eller på annat sätt missköta sig.

Vid prövningen av om permission ska beviljas ska det särskilt beaktas om den intagne

1. under verkställigheten inte har deltagit i eller har misskött anvisade åtgärder som syftar till att förebygga återfall i brott eller på annat sätt främja hans eller hennes anpassning i samhället,
2. annars på ett allvarligt sätt har brutit mot de föreskrifter och villkor som gäller för verkställigheten, eller
3. är involverad i, eller har koppling till, en grupp av personer som utövar allvarlig brottslighet.

För en intagen som avtjänar ett livstidsstraff ska tiden enligt första stycket 1 bestämmas som om strafftiden är arton år.

Om det finns särskilda skäl får permission beviljas tidigare än vad som följer av första stycket 1. Vid bedömningen av om det finns särskilda skäl ska det särskilt beaktas om den intagne inte har fyllt arton år.

En intagen som har fyllt arton år och som är involverad i, eller har koppling till, en grupp av personer som utövar allvarlig brottslighet får aldrig beviljas permission tidigare än vad som följer av första stycket 1.

2 § Om det finns särskilt ömmande skäl får en intagen beviljas tillstånd att vistas utanför anstalt för viss kort tid (särskild permission) om

1. hans eller hennes behov av vistelse utanför anstalt inte kan tillgodoses genom permission enligt 1 §, och
2. vistelsen utanför anstalt kan beviljas med hänsyn till den risk som finns för att den intagne kommer att begå brott, undandra sig straffets fullgörande eller på annat sätt missköta sig.

Vid prövningen enligt första stycket 2 ska det särskilt beaktas om den intagne är involverad i, eller har koppling till, en grupp av personer som utövar allvarlig brottslighet.

³ Senaste lydelse 2026:530.

5 § Ett tillstånd till vistelse utanför anstalt enligt 1–4 §§ ska förenas med de villkor som behövs. Om det är nödvändigt av säkerhetsskäl, ska den intagne stå under bevakning. Vid prövningen ska det särskilt beaktas om den intagne är involverad i, eller har koppling till, en grupp av personer som utövar allvarlig brottslighet.

Vid vistelse utanför anstalt enligt 1 och 2 §§ får elektronisk övervakning användas för att kontrollera meddelade villkor.

11 kap. Frigivningsförberedande åtgärder

1 § För att minska risken för att en intagen återfaller i brott eller för att på annat sätt underlätta hans eller hennes anpassning i samhället får Kriminalvården bevilja den intagne frigivningsförberedande åtgärder.

En frigivningsförberedande åtgärd innebär att den intagne får avtjäna en del av fängelsestraffet utanför anstalt under kontrollerade former. En sådan åtgärd kan innebära att den intagne har sin dygnsvila i ett av Kriminalvården kontrollerat hem som är anpassat för att ge intagna särskilt stöd eller tillsyn (kontrollerat hem), i ett sådant hem som avses i 9 kap. 1 § socialtjänstlagen (2025:400) eller i sin bostad.

2 § En frigivningsförberedande åtgärd får inte beviljas om det finns en beaktansvärd risk för att den intagne kommer att begå brott, undandra sig fängelsestraffets fullgörande eller på annat sätt allvarligt missköta sig under den tid som fängelsestraffet verkställs utanför anstalt. Vid denna bedömning ska det särskilt beaktas om den intagne

1. under verkställigheten inte har deltagit i eller har misskött anvisade åtgärder som syftar till att förebygga återfall i brott eller på annat sätt främja hans eller hennes anpassning i samhället, eller

2. annars på ett allvarligt sätt har brutit mot de föreskrifter och villkor som gäller för verkställigheten.

3 §⁴ En frigivningsförberedande åtgärd får inte beviljas innan minst halva strafftiden, dock minst tre månader, har avtjänats.

Om det finns särskilda skäl får en sådan åtgärd beviljas trots att den tid som avses i första stycket inte har förflutit.

4 §⁵ En frigivningsförberedande åtgärd ska som utgångspunkt planeras så att den kan pågå fram till tidpunkten för villkorlig frigivning.

Vid bedömningen av vilken eller vilka frigivningsförberedande åtgärder som kan beviljas ska det särskilt beaktas om den intagne

1. har behov av introduktion i arbetslivet eller i annan verksamhet som kan främja en stabil tillvaro efter frigivningen,

2. har behov av vård eller behandling mot missbruk av beroendeframkallande medel eller mot något annat särskilt förhållande som kan antas ha samband med hans eller hennes brottslighet,

3. har behov av särskilt stöd eller tillsyn,

4. har tillgång till bostad, eller

5. arbetar, får behandling eller deltar i utbildning eller särskilt anordnad verksamhet.

⁴ Senaste lydelse 2025:438.

⁵ Senaste lydelse 2026:530.

5 §⁶ En frigivningsförberedande åtgärd ska förenas med de villkor som behövs för att syftet med åtgärden ska uppnås eller för att Kriminalvården ska kunna utöva nödvändig kontroll. Elektronisk övervakning får användas för att kontrollera att meddelade villkor följs.

Om det på grund av nya omständigheter finns skäl för det, får Kriminalvården ändra, upphäva eller besluta om nya villkor.

Om det finns särskilda skäl får Kriminalvården förena en frigivningsförberedande åtgärd som innebär att en intagen är placerad i ett sådant hem som avses i 9 kap. 1 § socialtjänstlagen (2025:400) med en särskild föreskrift som avses i 26 kap. 16 § andra stycket 4 brottsbalken som ska gälla för tiden efter villkorlig frigivning. Om det på grund av nya omständigheter finns skäl för det, får Kriminalvården ändra, upphäva eller besluta om en ny särskild föreskrift.

6 §⁷ En frigivningsförberedande åtgärd som innebär att den intagne har sin dygnsvila utanför anstalt ska förenas med villkor om att han eller hon inte får vistas utanför ett kontrollerat hem, ett sådant hem som avses i 9 kap. 1 § socialtjänstlagen (2025:400) eller sin bostad annat än på särskilt bestämda tider. Om en frigivningsförberedande åtgärd innebär att den intagne har sin dygnsvila i sin bostad ska villkoret inledningsvis kontrolleras genom elektronisk övervakning under högst sex månader.

7 § Den som är beviljad en frigivningsförberedande åtgärd är skyldig att på begäran lämna urin-, utandnings-, saliv-, svett-, blod- eller hårprov för kontroll av att han eller hon inte är påverkad av alkohol, narkotika, något annat berusningsmedel, något sådant medel som avses i 1 § lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel eller någon sådan vara som omfattas av lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor.

8 § Ett tillstånd till en frigivningsförberedande åtgärd ska upphävas och den intagne omedelbart föras till en anstalt för fortsatt verkställighet av fängelsestraffet i anstalten om

1. det inte längre finns förutsättningar för åtgärden, eller
2. den intagne inte rättar sig efter de villkor som meddelats eller fullgör de skyldigheter som gäller för åtgärden, och misskötsamheten inte är av mindre betydelse.

9 § Kriminalvården får anlita ett bolag, en förening, en samfällighet eller en stiftelse för verksamhet som avser ett kontrollerat hem.

10 § Den som bedriver ett kontrollerat hem i enskild regi enligt 9 § eller ett sådant hem som avses i 9 kap. 1 § socialtjänstlagen (2025:400) ska

1. fortlöpande hålla Kriminalvården underrättad om hur verksamheten fortskrider,
2. samråda med Kriminalvården i frågor av större vikt, och
3. omedelbart anmäla om den intagne inte rättar sig efter de villkor som meddelats eller fullgör de skyldigheter som gäller för den frigivningsförberedande åtgärden.

⁶ Senaste lydelse 2026:530.

⁷ Senaste lydelse 2019:463.

11 §⁸ Den som är anställd av eller har ett uppdrag hos ett bolag, en förening, en samfällighet eller en stiftelse som bedriver verksamhet i ett kontrollerat hem eller ett sådant hem som avses i 9 kap. 1 § socialtjänstlagen (2025:400), får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon på grund av sin anställning eller sitt uppdrag har fått veta om en enskilds personliga förhållanden eller förhållanden av betydelse för att utreda och lagföra brott.

13 kap.

3 § En fråga om att upphäva ett tillstånd till en påbörjad frigivningsförberedande åtgärd som innebär att den intagne har sin dygnsvila utanför anstalt prövas av en övervakningsnämnd efter en anmälan av Kriminalvården. Nämnden får också självmant ta upp frågan till prövning.

5 § En fråga om att upphäva ett tillstånd till en frigivningsförberedande åtgärd enligt 3 och 4 §§ prövas av den övervakningsnämnd inom vars verksamhetsområde det frivårdskontor där den intagne är inskriven är beläget. Om det finns särskilda skäl, får en annan övervakningsnämnd pröva en sådan fråga.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2026.

På regeringens vägnar

PÅL JONSON

Walo von Greyerz
(Justitiedepartementet)

⁸ Senaste lydelse 2025:438.